

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Kašja vsak četrtlet in velja s poštno vred in v Mariboru Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge invenavstrilje 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K, in kotovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, — Kopirski se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, — Inserterate se plačuje od enoslopnega politvrsje vs enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, Inserterate se sprejemajo do sreče stitraj. — Za zaprte reklamacije so poštnine proste,

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek na 10 straneh. Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naslov: Upravništvo „Sl. Gospodar“, Maribor.

Novo leto.

Novo leto vidimo pred seboj, a z novim letom tudi novo delo. Sovražniki se zbirajo, da nas skupno in z združenimi močmi napadajo. Majhni razločki med njimi jih ne ločijo več, ampak družijo jih eno in isto sovraštvu. Vse se pripravljajo na boj proti katoliško-narodnemu časopisju in proti katoliško-narodnim strankam. Res je sicer, da „Stajere“ zraven breknja tudi na nemškutarsto struno. „Narodni List“ na svobodomiselnost in „Sloga“ na slogaško, vendar živahnost in pravo veselje pride v njih predale še-le tedaj, kadar je treba udariti proti nam.

Kdor postane otožen, kadar vidi mnogo sovražnikov pred seboj, ni pravi vojak. Ampak pravemu vojaku vskipi srce bojnega navdušenja, ko vidi nasprotne čete pred seboj. Tako se godi tudi nam in se mora goditi vsakemu pristašu. Nasprotnikov se ne ustrahimo, ampak se veselimo, ker smo si v svesti svoje moči, privlačnosti svojih načel in končne zmage. Od leta do leta napredujemo. Načela, katera zastopamo, zmagojuje ob vsaki volitvi, naše organizacije se množijo, naši listi se širijo od leta do leta vedno bolj. Res, vsepovsod boj, a tudi vsepovsod zmaga in napredek.

Naš list bo z novim letom izhajal v razširjenem obsegu. Vsaka številka bo obsegala vsaj 10 strani. Ta korak smo storili radi tega, ker smo prepričani, da bodo prijatelji lista skrbeli za nove naročnike in nam tako vsaj deloma pokrili velike stroške, ki nastanejo vsled razširjenja.

Čim več naročnikov, tem lažje bo pa tudi delo za uresničenje našega katoliško-narodnega programa. Vsi skupni navala nasprotnikov smo prisiljeni braniti vse točke našega programa. Proti svobodomiselnim strankam katoličanstva, proti nemškutarjem narodnosti, proti socialnim demokratom zdrav gospodarski razvoj. Vsak naročnik je obenem tudi sobojevnik. Čim več naročnikov, tem več sobojevnikov in tem lažje delo.

Ni tudi izključeno, da nam prinese novo leto volitve za deželni zbor. Nemci težko gledajo odločen nastop naših sedanjih poslancev za pravice teptanega slovenskega ljudstva, zato bi radi nove volitve, češ, morda izvoli potem ljudstvo mevže in kimovec za Gradec. Slovenska liberalna stranka se, kakor zna-

no, že javno ponuja Nemcem za to vlogo. Ni nam treba razlagati, kaj pomeni časopisje v volilni borbi.

Zato pa z ozirom na vse te razloge zopet nujno prosimo vse svoje prijatelje, naj v korist dobri stvari, katero zastopamo razvijajo sedaj ob novem letu obsežno in krepko agitacijo za naš list. Mi hočemo in mi moramo napredovati. V sebi čutimo neugasljivo življensko moč, katera nas usposablja za boje, za delo, za zmage. Toda te moči ne potrebujemo za-se, ampak za naše ljube slovensko ljudstvo. In to ljudstvo hočemo imeti zbrano okoli sebe, da vidi naše delo, da misli, čuti in koprni z nami za vse dobro in blago.

Vsem prijateljem in naročnikom želimo: Veselo novo leto!

Deželni zbor štajerski.

Slovenska in nemška javnost naše dežele obrača svojo pozornost na pogajanja vlade s strankami radi delatnosti štajerskega deželnega zbora. Vlada se trudi za januarstvo in februarstvo zasedanje sestaviti program, ki bi ugajal nemškimi in slovenskim poslancom. Pogajanja še niso sklenjena, in zato se tudi ne ve, kaj nam prinese bodočnost. Slovenski klub deželnih poslancev je imel v sredo, dne 27. decembra sejo, v kateri se je poročalo o dosedanjih pogajanjih in vladnih načrtih. Ker pogajanja še niso končana, zato tudi Slovenski klub še ni izdal nobenega poročila o svojih posvetovanjih, ker bi to dobri stvari le škodilo. Vsi pa vemo, da naši sedanjí deželni poslanci nimajo drugih ozirov pri vsem svojem ravnanju, nego da zastopajo koristi svojih volilcev. Gotovo bodo izvolili za bodočnost svoji politiki le isto pot, o kateri bodo imeli prepričanje, da bo v blagor slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajerskem.

Največ govorijo in pišejo sedaj o pogajanjih radi deželnega zbora oni, ki najmanj vedo o njih, ker se za njih mnenje nihče ne zmeni, namreč naši liberalci. Nihče jih ne pouči o posameznih točkah v pogajanjih, nihče jih ne vpraša niti za svet, a v kljub temu se delajo pred javnostjo, kakor da bi največ vedeli in kakor da bi se ves Štajer oziral na njih mnenje. Niti ne čutijo, da se jim posmehuje ves svet.

Vsak boj ima svoje senčne strani. Gotovo je, da ima tudi obstrukcija v tem ali onem slučaju neugodne učinke. Toda kdor bi bil vsled tega proti vsakemu boju, je rojen za sužnja, s katerim se sme vse delati. Prosti narod pa, kadar čuti od svojih nasprotnikov dovolj udarcev, se vzdigne pokoncu in gre v boj proti krivicam in udarcem. Tega boja ne ustavi, dokler mu nasprotnik ne da dovolj zadoščenja.

Vse slovensko ljudstvo, najsi je bilo katoliško-narodno, liberalno ali slogaško, je navdušeno odobril započeti boj naših deželnih poslancev proti zamenarjenju Spodnjega Štajerja od strani nemške večine v deželi. Ni ga bilo človeka, ki bi bil mogel reči, da je ta boj neopravičen. Ves narod je že leta in leta težko nosil nemške udarce, njegova čast je bila globoko užaljena, zato je vstal in se postavil za naše poslance kakor en moč.

Dve leti je minulo od začetka obstrukcije. Kaj se je v tej dobi spremenilo? Nemci niso postali prijaznejši proti nam. Niti obljubiti niso, da se bodo poboljšali. Pri pogajanjih se je pokazalo, da je trditelj naših nemškutarjev le laž, ako trdijo, da se bo začelo takoj regulirati reke, kakor Pesnico, Dravo itd., ako se ustavi obstrukcija. Nemci se dosedaj še niso poboljšali, še niso spremenili svojega stališča napram Slovencem, še niso ugoditi njihovim zahtevam, zato je po našem mnenju obstrukcija še edino umestna. Kadar pa bodo spremenili Nemci svoje stališče, takrat še-le ga smejo in morejo tudi naši poslanci.

Kar delajo sedaj naši liberalci, je nezdravljivo z narodno častjo. Udali so se, predno se je kaj doseglo. In ne samo udali so se, ampak pridružili so se celo nasprotnikom našega naroda in se sedaj z njim skupno bore proti lastnim bratom, proti koristim slovenskega ljudstva. Toda vsak narod ima svoje izdajalce, in to vlogo so sedaj pri nas prevzeli liberalci.

Rekli smo, da gotovo tudi obstrukcija ni sli tam neprijetno vreže v slovensko telo. Toda ono ima že tudi sedaj svoje dobre strani, ki daleko presegajo njene senčne. Deželni odbor sam priznava, da je vsako leto, odkar je obstrukcija, izdal 1½ milijona manj kakor prej. Ako bi obstrukcije ne bilo, bi moral zraven tega milijona izdati še vsako leto 2 milijona za nove učiteljske plače. Skozi dve leti obstrukcije se je torej prihranilo okrog 7 milijonov kron, ki bi jih morali že skozi dve leti davkoplačevalci pokrivati z novimi visokimi dokladi.

Novo plače, nove doklade, to je najnovejši pravec politike slovenskih liberalcev. Kdor je za to politiko, mora biti seveda proti obstrukciji. In liberalci so že nastopili proti obstrukciji. Taka je njihova narodnost in takšna je liberalna ljubezen do ljudstva.

Politični ogled.

— Državni zbor je dne 20. decembra končal svoje delo ter se skljuje še-le dne 27. februarja pri-

PODLISTEK.

Iz minulih dni.

(Ortica iz naše doline. Spisal Miroslav pri Sv. Marjeti ob Pesnici.) (Konec.)

„Na materne prsi nasloni glavo, zazibljejo druge jo sanje sladko: Pozabljen je Ivan, in boj je prestan, nebeška ljubezen ozdravi jo ran—“.

Dan hitro mineva za dnevom, in zopet so po dolgi, mrzli zimi pričele pihljati južne sapice. Iz hribov izginjajo snežne odeje, na prisolnih krajih se se jeli prikazovati zvončki, oznanjevalci prihajajoče spomladi. Solnce od dne do dne močnejše pripeka ter ogreva zaspano zemljo, hoteč jo prebuditi k novemu življenju.

Jerica Zemljičeva pa zdihuje že več mesecev v teži bolezni na bolniški postelji. Oče, v skrbeh za tako drago mu hčerko, hodi od zdravnika do zdravnika, mati je streže, kakor zamore to samo ljubeča mati, toda Jerica hira, kakor zlomljen cvet.

V postnem času je bila previdena s sv. zakramenti. Približevali so se veselí velikonočni prazniki. Na cvetno nedeljo je oznanil gospod župnik v cerkvi: „Kdor se želi pred Veliko nočjo spoved na dom, naj se oglasi danes v župnišču, kajti poslednje tri dni naj se brez največje sile ne pošilja po spoved na dom.“

In ker si Jerica, ki se ne bo zamogla veličastnih slovesnosti veselih velikonočnih praznikov udele-

žiti v cerkvi, jako želi, še enkrat pred prazniki prejeti sv. zakramente, gre oče prosit gospoda župnika, naj jo pride prividiti. — „Tako jutri pridem“, pravi gospod ginjen, „le pripravite vse potrebno!“ S srčnim koprnenjem in z veliko pobožnostjo je prejela naslednji dan Jerica sv. popotnico. Po končanem sv. opravilu spregovori še gospod župnik nekaj tolažilnih besed ter se posloviti. Jerica se naslednji dan počuti nekoliko boljše, kar navda vse domače z novim upanjem.

Pride velika sobota, in ker je Jerici očividno boljše, dovoli oče, da se vsa družina, razun njega, matere in stare deklet, poda v cerkev k slovesnosti Gospodovega vstajanja. Med potom v cerkev prihiti zopet Micika obiskat svojo prijateljico ter se razveseliti, ko opazi na njenem licu nalahno rdečico. — „Kako ti je, Jerica? Kajne, ko prideš lepi maj, boševa že zopet sle skupno k šmarnicam?“ Jerica se ji prijazno nasmehne in njene osivele ustnice zašepetajo: „Moli za-me, Micika!“ — „Seveda bom“, poda ji roko in revica v tem trenutku pač ne slutí, da poslednjič.

Bil je jako lep spomladdanski večer. Oče je v hlevu polagal živini, dekla pa se je mudila v kuhinji, mati pa sedi zraven postelje svoje hčerce, ki je ravnokar mirno zadrževala, ter moli rožni venec. Večerni vetrič prinaša skozi nalahno odprto okno milodoneče glasove veselega pritrkovanja zvonov: pričelo se je v cerkvi sv. opravilo, procesija z vstalim Zveličarjem. — Jerica se prebudi. „Mati, ali slišite?“ — „Kaj Jerica?“ — „Že gredo: godbo slišim, čujte — prihajajo!“ — „Kdo, Jerica?“ — „Ali slišite? Ivan prihaja s svati in jaz se nisem pripravljena... Saj sem vedela, da pride, pa so mi rekli, da je umrl... nekoliko je sicer bleed...“ — „Oh, moj Bog“, vzdihne mati, „blede se ji“. Tih zakliče dekli, naj gre klicat

očeta. — „Ne, Jerica“, pravi hčerki, ter jo objame v svoje naročje, ko se hoče v postelji dvigniti, „to ni godba, ampak pri cerkvi zvoní, ker je...“ — „Glejte, belo so oblečene“, šepetajo njene ustnice, „nesejo mi venec...“ V sobo prihiti dekla, za njo oče. „Svečo, luč!“ zaihti mati, drževč v naročju svoje drago dete. Podajo jej v roke gorečo, blagoslovljeno svečo, dekla prinese blagoslovljene vode, pokropi Jerico, ki nagne svojo trudno glavo materi na prsi, njeje motne oči se zapro, še nekaj g. obokih vzdihov, in njeno, toli bridko skušano dušo je objel smrtni angel ter na lahkih krilih vzplul ž njo gori v zračne svetove — v lepše kraje.

Belo oblečena, z lepim venčkom iz svežega rožmarina na glavi, lepa kakor nevesta, počivala je velikonočne praznike na mrtvaškem odru, med pisanimi cvetjem sama najlepši cvet. Na nje bledem obličju ni bilo več znati potez trpljenja smrtne boja, ampak bila je, kakor da mirno spava v sladkem snu.

Na velikonočni ponedeljek se je zbralo ljudstvo iz treh župnij, da so jo spremljali k poslednjemu počitku. Na glas je zajokalo dobro ljudstvo, ko se je nad temnim grobom poslednjič zazibala bela krsta, ko je sprejela črna zemlja v svoje hladno naročje truplo tako blage deklice... Ondí počivata oba na istem pokopališču, čakaje mirno zarje onega velikega dne, ko ji glas angeljeve trombe prebudi k novemu življenju. — dve žrtvi čiste ljubezni — — — — —

Čas je mineval. Kolikorkrat se je vrnila jesen in ž njo god vernih duš, bil je „grobec zeleni“ pod priprostim spomenikom ozaljšan s svežim cvetjem, in plapolale so na njem lučice; ob grobu pa so se red-

